

בתורה

גליון קצ'
פר' פקודי
תשפ"ד לפ"ק
שנה ר'

אור העבודה
הפנימית בדרך
הבעש"ט הק'

י"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית - בית היוצר להפצת אור החסידות

הוקם לע"נ הגד"צ רבי משה ב"ר יוסף וצ"ל אב"ד טורדא

עבודת יום השישי

טועמיה: עבודת תוספת שבת, עם
הרהורי תשובה המתעוררים בה

התפילין והתענוג

היכל המגיד ממעזריטש: התענוג
בקרבת ה' הוא התפילין

עבודת התפילה

כתר נהורא: איך מגיעים לתפילה אמיתית
מעומק הלב?

מזבחה כפולה ומבופלת

תנו רבנן מעשה: האב ובנו הצדיקים שפעלו
ישועה ועל כוח הישועות בימי הפורים

דבר המערכת

שמחה שלימה ואמיתית

מזלו של חודש אדר הוא "דגים".

מה הקשר בין חודש אדר לדגים ומה אנו יכולים
להפיק ממנו לקח למעשה?

"איך מרבים בשמחה?" זוהי שאלה נצחית שנשאלת
כפי רבים. אנשים כמזהים ומשועים לקורטוב של
שמחה אמיתית, הם רוצים להיות שמחים באמת.
איך, ומה ניתן לעשות כדי להשיגה?

כעת, כאשר אנו נמצאים בעיצומם של ימי השמחה,
זה הזמן לעצור ולדון בשאלה אלמותית זו.

בכדי לבאר עניין זה, ננסה להבין מהי הסיבה
שאנשים 'נתקעים' בחיים ואינם זוכים לשמחה?

בדרך כלל, כל אדם יש לו בראש תוכנית מסוימת
שהוא מתווה לעצמו לחיים. הוא מתכנן להשיג את
יעדיו הנשמיים או הרוחניים בדרכים שלו, וכאשר
התוכנית משתבשת ולא מסתדרת לו בדיוק לפי מה
שהוא שרטט לעצמו, הרי זה מביא אותו לייאוש
והוא מרד מאוד מוצא את עצמו רחוק מאוד ממירת
השמחה.

מה ניתן לעשות במצב כזה? פשוט מאוד, יש להקנות
את התנהגותו של הרג. אדם מטבעו מתהלך על
שתי רגליו כאשר רגליו ניצבות על הקרקע וראשו
כלפי מעלה, כך הוא הטבע ואי אפשר לשנותו. הדג
לעומתו, נמיש מאוד, הוא משנה את הכיוונים בכל
רגע נתון, ישנם דגים כאלה שאף טבעם לשהות
דווקא נגד הזרם, והו טבעו של הרג, הוא נמיש ופתוח
לשינויים.

גם אנחנו צריכים לסגל לעצמינו להיות נמישים. גם
כאשר לא הולך לנו בדיוק לפי התוכנית ששרטטנו
לעצמינו, נדע להחזיקנו ולזרום עם המצב הנוכחי.
לצאת מהקיעוץ המחשבתי, וגם לדעת, לפעמים,
לא לעשות חשבונות מה יאמרו הבריות אלא לדעת
לשהות נגד הזרם כטבעם של דגים מסויימים.

לפעמים דווקא הסטנדרטים הקבועים הם שתוקעים
אותנו ומפריעים לנו מלהתקדם בעבודת ה'.

האותיות המרכיבות את המילה "שמחה" גם מרמזות
על עניין זה. המילה "שמחה" נכתבת לפי הסדר
ההפך של ה'אלף בית', לרמז לנו שלפעמים בכדי
להשיג את השמחה, צריכים לנסות דווקא את הדרך
ההפוכה, בעובדא הידועה אצל הרה"ק החתום
מלובלין שכאשר הגיע אליו הרה"ק רבי הערשל
זידיטשבער ז"ע והראה לו את סדר יומו שרשם
לעצמו, עיין בו החתום וציין לו "ופעמים להיפך..."

כן יעזרו ר' על דבר כבוד שמו

שנזכה תמיד לילך בדרך הנכונה ולדעת את המעשה
אשר יעשו, ונזכה שהשמחה תהיה מנת חלקינו
תמיד.

בידידות ישע' יצחק פריעדמאן
י"ר אש החסידות

המעליותא של "שבת הפסקה"

שבת הפסקה נקראת 'שבת פנויה' בה מתחברים אל השבת עצמה, אל
השביטה ואל התענוג של השבת. ומצד זה היא אכן גדולה מארבע הפרשיות

נהורא מעליותא

ואמר הרב בעל התניא (מאמרי אדמו"ר הקצרים, עמ' תפג)
שעל כן אין מגלים לאדם מן השמים מהו תפקידו בעולם, והוא
מטלטל עצמו בספיקות האם עבודתו להיות מחנך או אברך
כולל או משרה אחרת, כי אילו היו מודיעים לאדם שתפקידו
בעולם הוא להיות 'מחנך' או תפקיד אחר כיוצ"ב, היה נגיש
למלאכה זו עם כל הישות שלו, אבל כיון שאינו יודע מהו
תפקידו הוא נגיש לכך בביטול, ומניח את מציאותו בצד, ונמצא
שהוא מתדבק בעצם הקב"ה ללא חוצץ של הרגשת עצמו.

על דרך זה, כאשר יהודי מתפלל עם התעוררות והתלהבות,
נמצא שמעורב בזה הרגשת עצמו התופסת את כל מציאותו,
וזה מעכב אותו מלהתדבק אל עצם הקב"ה. אבל כאשר אין לו
מעצמו כלום - יש לו רק את הקב"ה עצמו בלי תערובת ישותו.

והן אמת כי עיקר העבודה הוא לעורר התרגשות והתפעלות
הלב, וצדיקי הדורות לימדו כמה דרכים כיצד לעורר התרגשות
והתלהבות, אך ההתלהבות הפנימית והאמיתית באה דוקא
לאחר ההשגה בנקודת ה'אין', כי ככל שמבינים
ענין זה לאשורו, וככל שמשגיגים יותר כמה
שהש"ת רחוק ונעלם מאיתנו, הרי זו דביקות
עליונה יותר, ואז כאשר זוכים להגיע לנקודת
ה'אין', ומשיגים כיצד הקב"ה כה נעלם ומרוכז
מאיתנו, פורצת הנפש בכיסופין אל השי"ת,
באהבה אמיתית וטהורה.

הדבר נוגע לענין 'שבת הפסקה' שבאמצע
ארבע פרשיות, שהפליג בהם הרה"ק מרוזין
ז"ע (עירין קדישין השלם, עמ' קכב) מאוד, ואמר
שמעלתם יתירה מארבעת הפרשיות.

ואיתא מהרה"ק מקאברין ז"ע שהשבת
שבין ארבע פרשיות נקרא 'שבת פנויה', וכל אחד יכול להתייחד
עם השבת הזה כי היא פנויה.

והכוונה היא, כי בשבת של ארבע פרשיות מתייחס האדם
אל השבת כ'שבת שקלים' או 'שבת זכור' ואינו מתייחס כ"כ אל
השבת עצמה שהוא יום שבתון ומנוחה כדי להכיר שהש"ת ברא
את העולם כולו בששת ימי המעשה, ונחשב כאילו השבת היא
בחינת נשואה ואשת איש המבוטלת לעבודת שקלים וזכור וכו'.

אבל בשבת הפסקה, מאחר ואין בה פרשה מסויימת, הוא
מתחבר אל עצם השבת עצמה, כי פנויה היא, ומדבק עצמו
אל השביטה ואל התענוג של השבת. ומצד זה היא אכן גדולה
מהשבתות של ארבע פרשיות.

נמצא א"כ כי 'שבת הפסקה' היא כנגד דרגת 'אין' הנקראת
'חידה' שמעל שאר ארבע פרשיות. ולפי גדלה ומניעת השגתה
אין אותיות ותיבות שיוכלו להלבישה, על כן אין בה שום פרשה.

(ע"פ "אש הפרשה")

בדרך כלל, כאשר מרגישים התלהבות והתעוררות, אנו מדמים
לעצמינו שהגענו אל הדיבקות האלוקית, אבל באמת אינו כן, כי
לא יראנו האדם וחי, לית מחשבה תפיסא ביה כלל, ואי אפשר
להגיע אל עצם הדיבקות ע"י השגת המוח והרגשת הלב, ויש
רק דבר אחד שעל ידו אפשר להגיע אל עצם הדיבקות הנעלם
והבלתי מושג - והוא ע"י הרגשת הריחוק והחסרון, ההשתוקקות
והצמאון, וע"י הכרה שאי אפשר ולא שייך להשיג את הבורא ית'.

'אלה פקודי המשכן', 'פקודי' הוא לשון חסרון, על דרך
(במדבר לא, מט) 'לא נפקד מומנו איש'. כי דייקא על ידי הרגשת
החלל והחסרון נעשה 'כלי לקבל את האור הגדול של השראת
השכינה (קדושת יום טוב פר' פקודי, ישמח ישראל אות א).

וכל מגילת 'שיר השירים' מיוסדת על דביקות כזאת,
שרודפים אחריה ולא משיגים אותה. כי כך הוא דרך ההשגה
שנעשית ע"י עצם הדיבקה אחריה בבחינת 'חולי אהבה' מתוך
הרגשת חסרון והשתוקקות אל הנעלם - והיא היא עצם ההשגה
והדיבקות (פרי הארץ ויקה"פ, מאור ושמש פר' במדבר).

כי רק כאשר יהודי מרגיש בעצמו הרגשת
'אין', שאינו יכול ואינו מסוגל כלל להגיע אל
הדיבקות, יכול לשרות בקרבו ה'אין' האלוקי
הנעלם מכל רעיון.

ולכן כאשר האדם עומד בתחילת דרכו
בעבודת ה', והוא חפץ 'להרגיש' יותר ויותר
'קירבת אלוקים לי טוב', אף שהוא דבר יקר מאוד,
אך כל עוד שמחפש את התרגשות הלב, ותמיד
לאחר כל תפילה ולאחר כל חג ומועד בודק את
עצמו האם הצליח להגיע להתרגשות המיוחלת,
מרחיק את עצמו בזה מנקודת הדיבקות שהיא
תכלית הביטול אל ה'אין' המוחלט.

הרגשת ה'אין' אינה רק 'סיבה' אלא היא ג"כ 'סימן' שעכשיו
שורה אצלו הדיבקות האלוקית ועל כן אינו מרגיש מאומה.
ומסופר בגמ' (ברכות נח). שצדוקי פגש את רב ששת [שהיה
סומא] כאשר המלך הגיע לעיר, וכאשר הגיעו עגלות רבות ברעש
גדול אמר הצדוקי לרב ששת שעכשיו הגיע המלך, ורב ששת
השיב לו שעדיין לא הגיע המלך. וכאשר הגיעו עגלות בשקט
אמר רב ששת: ודאי עכשיו בא המלך, כי מלכותא דארעא כעין
מלכותא דרקיעא, וכתוב (מלכים א' יט, יא-יב) 'לא ברוח ה' וגו' לא
ברעש ה' וגו' לא באש ה', ואחר האש קול דממה דקה'.

על דרך זה מובא מהבעש"ט הק' שאמר שאם החיילים אינם
מניחים להכנס, סימן ששם הוא מוקום המלך. וכן כאשר האדם
מנסה להגיע להתעוררות בתפילה ואינו מצליח, והמחשבות
מבלבלות אותו ואינו מניחות אותו להכנס לתיבות התפילה -
'הוא אדרבה סימן טוב, דלפני מלך בשר ודם יש כמה מחיצות
ושומרים לפתחים, שלא לגשת אליו' (שפת אמת ברעואן פר' וארא).

הרה"ג רבי משה רויטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'בני היכלא' וממשיפי 'אש החסידות'

טובה כפולה ומכופלת

"הנני בתו של זקין הרבי רבי יהושעלע מדזיקוב" -
הציגה אישה אחת את עצמה, רבי יהודה'לע התפלל
נוראות.

הרה"ק רבי יהודה מדזיקוב זצ"ל, היה בנו של הרה"ק
רבי אלטר יחזקאל אליהו מדזיקוב זצ"ל הי"ד, בנו
ומלא מקומו של הרה"ק רבי יהושע מדזיקוב זי"ע,
בעל 'עטרת ישועה'. רבי יהודה'לע נמנה עם השרידים
היחידים שנותרו לבית צדיקים זה, לאחר השואה
האיומה. הוא ידע שנותרו לו כמה קרובי משפחה, נכדי
זקנו הקדוש, אבל על בת שנותרה בחיים לא שמע,
והיא גם לא נראתה כזאת.

לתדהמתו הסבירה האישה את דבריה, וכה סיפרה:

"אבי ואמי עליהם השלום, לאחר שבאו בברית
הנישואין ובקשו להקים יחדיו בית נאמן בישראל,
המתינו שנים רבות להיפקד בבנים ובנות, אך ה' מנע
מהם פרי בטן, רחמנא ליצלן. ואבי, שנמנה על חסידי
דזיקוב, היה נוסע רבות אל רבו הקדוש - הרבי רבי
יהושעלע, ומתחנן בפניו שיברכו בזרעא חיא וקיימא,
אלא שתמיד היה הצדיק מתחמק, ואבי היה שב לביתו
במפח נפש".

"היה זה פעם לפני חג הפורים, כשהחליט אבי ז"ל,
שזוהי שעת הכושר להוציא ברכה מפי הרבי. הרי
בפורים - שערי שמים פתוחים, וזה הזמן לבוא אל
המלך להתחנן לו, וכל הפושט יד נותנים לו, אמר, והוא
תיכן את דרכו לדזיקוב, אל בית הרבי".

"ומשום שחשש אבי שמא לא יצליח לבוא אל הקדוש
פנימה ביום כזה, כשהמוני חסידים צובאים על פתחו
של הרבי, החליט אפוא להמתין לו בבוקרו של יום
הפורים, לאחר תפילת השחר וקריאת המגילה, מחוץ
לביתו נאוה קודש".

"משהגיע הרבי, וביקש להיכנס אל ביתו, הצליח אבי
לגשת אליו, והוא ניצל את האווירה של פורים כדי
להרהיב עוז, ולעשות מעשה שלא היה עושה בשאר
ימות השנה. הוא עצר בעדו את הכניסה לבית, ואמר
לו: 'לא אתן לרבינו להיכנס עד שיבטיח לי זרע של
קיימא!'. ביקשו המשמשים בקודש לדחוף את אבי
ולהניא אותו מהעיכוב הלזה ביום עמוס שכזה, אך
אבי לא אמר נואש, הוא התגבר על כל הקשיים, וחירף
נפשו, 'לא אתן לרבי להיכנס!', זנק מנהמת לבו, בקול
חנוק מדמעות, כאיש שמתחנן על נשמת אפו. משראה
כן הרבי נכמרו רחמיו, והוא הורה למשמשים שיתנו לו
להיכנס אל חדרו, שם בישר לו: 'אכן עתה עת רצון הוא
לפניך!', הרבי ביקש ממנו סכום רב ועצום, 'אם תיתן לי
סך זה', אמר לו, 'הנני מבטיח לך שתזכה ללדת בת!..'.
"כמובן שאבי לא חשב פעמיים, על אתר הוציא את
הסכום מכיסו ונתן לרבי".

"משיצא אבי משם, פגשו בנו של הרבי, הוא הרבי
רבי אלטר, שלימים מילא את מקומו. הוא הסב שם
במבוא הבית עם חסידים ואנשי מעשה, ומששם לב
שפני אבי קורנים מאושר, שאל אותו בהארת פנים: 'נו,
האסט פענעס געפויילט? [= האם פעלת ישועה?], וננה
לו אבי בהתרגשות: 'אכן! ברוך השם! הרבי הבטיח לי
שייוולד לנו בת!'.
"לשמע הדבר, פנה אליו הרבי רבי אלטר ואמר לו:
'אם תקנה ותביא עתה כמה חביות של 'מעד' (יין-שכר
מהול במי דבש) לקהל החסידים הפוקדים את בית
אבי לרגל האי יומא דפוריא, הנני מבטיח לך בן זכר!'.
אבי לא התמהמה, אמונתו בצדיקים היתה עצומה,
עד שגם האמין בכוחו של בן הצדיק לפעול ישועה.
הוא רץ מיד לפונדק שבעיר, והזמין כמה חביות 'מעד'
לחסידים. כשחזר אף הצליח להיכנס שוב אל רבו רבי
יהושעלע, וסיפר לו את אשר הבטיח לו בנו הרבי רבי

טועמיה

טעימה לכבוד שב"ק
מאוצר ספרי 'אש השבת'

תוספת שבת

עבודת התשובה בעת 'תוספת שבת' (ג)

במאמר הקודם נתבאר כי בספרי החסידות מתפרשת
ה'תשובה' כהתקרבות להשי"ת, שהאדם שב וחוזר אל
שורשו העליון. החטא איננו 'הכשר מצוה' ואמצעי אל
מצות התשובה, לא צריך לחטוא כדי לקיים מצות תשובה,
שהרי גם הצדיקים שלא טעמו טעם חטא - עומדים כל
ימיהם בתשובה, יען כי חפצים המה להתקרב עוד ועוד,
ואין סוף ותכלית לסולם העליה (עיי' ליקוטי תורה,
דרושים לשבת טובה).

אך מלבד תשובה זו, שהיא מצוה תמידית - 'ושבת עד
ה' אלקיך', נקבע ערב שבת ליום של 'חשבון הנפש' בו
מוטל על האדם לפשפש במעשיו, והוא אחד מארבעה זמני
תשובה שהביא השל"ה הק' (שער האותיות אות תי"ו)
וזה סדרם: האחד, כל לילה בקריש שעל המטה. השני,
כל ערב שבת. השלישי, כל ערב ראש חודש. רביעי, יום
הכפורים.

עוד כתב השל"ה הק' (עשרה הלולים אות ז) בהאי לישראל:
ביומו תתן שכרו, שוב יום אחד לפני מיתתך נמצא כל
ימך בתשובה. זמן קבוע יהיה, בהערב שמש תתקן
המעוות מזה היום. **ויותר הזהר בערב שבת סמוך להכנסת
שבת, אחר טבילתך תתקן כל המעוות מהשבוש, ותכנס
לשבת בקדושה.**

וראה בספה"ק **עבודת ישראל** (פרשת זכור) וז"ל: והנה
אור החכמה והשגחת הבורא עלינו זורח תמיד בבהירות
בשבת קודש עלינו בני ישראל. **לכן בכל ערב שבת קודם
שנקבל בהביאת הזה יסדו לנו הקדמונים שישוב כל אדם
בתשובה בערב שבת כמ"ש ספרי יראים, ולרחוץ ולטבול
וללבוש לבנים לכבוד שבת, כי בו יתגלה אור החכמה
ואנחנו עולים למעלה לקדושה עד בחינה הנקראת קודש
ישראל להי' עכ"ד.**

**"כאשר שמעתי בשם רבינו האלהי מוה' אלימלך זצוק"ל
שערב ש"ק הוא בחינת ערב יום הכיפורים" (אור לשמים,
פרי' בהר)**

עוד כתב בספה"ק **אור לשמים** (פרי' אמור): וכל זה בהכנות
מעלי שבתא אשר יצטרך כל אדם להתנחם ולשוב מדרכי
התעתועים בערב ש"ק כמו בערב יום הכפורים.

וכה כתב בספה"ק **תולדות אהרן** (פרשת כי תשא): ששת
ימי המעשה הם מפתח החיצון שהיא יראה תתאה. וכשיש
לאדם בששת ימי המעשה יראה אזי יוכל לכוון לשבת
קודש שהיא יראה עילאה ונכנס להיכל המלך שהוא לפני
ולפנים. **ולפיכך בערב ש"ק צריך אדם לפשפש במעשיו
בערב יוה"כ שהוא סוף שנה, כך ערב ש"ק הוא סוף ששת
ימי המעשה, ולכן צריך להתודות ולקבל על עצמו קדושה
וטהרה גדולה כדי שיוכל לכוון לשבת ולדבק את עצמו
ביראה עילאה.**

ואיתא בספה"ק **אהבת שלום** (שבועות) וז"ל: **דבאמת אין
אדם ראוי לברכה אלא אם כן זוכה לבחינת ריח, שהיא סוד
המתקת הדינים, וכמה טהרות וקדושות תלוים בבחינת
ריח הטוב, ריח ניחוח אשה להי' (עיי' שמות כט, יח). והנה
עיקר בחינת ריח היא בערב שבת קודש אחר חצות היום,
שאז חייבא דגיהנם ניחא (וזהר תרומה קנ:), **ועת ההוא
מסוגל ליודעי' ה' להריח בסימא דגן עדן, שמתעורר בעת
ההוא (שם רד.). וכן שמעתי בשם רבינו איש אלהים רבי
אלימלך [מליזענסק] זצלה"ה שאמר כן בפירושו, שבערב
שבת קודש אחר חצות, מי שזוכה יכול להריח בסימא דגן
עדן.****

אלטר"ל.
"משמע האב על אודות הבטחת בנו, עלתה בת שחוק
על פניו, ואביו שמר את הדבר".

"כעבור תעשה חדשים מאז אותו יום הפורים",
ממשיכה האישה לספר בפני רבי יהודה'לע, "הגיע
לדזיקוב 'טעלעגראם' [=מכתב בהול] מאת אבי, שם
בישר לצדיק שב"ה נולדה לו בת. מיד קרא הרבי לבנו
ושאלו 'נו אלטר'ל, ווי איז דיין מופת? [= היכן המופת
שלך?], חייך הבן וענה לאביו בענוות חן: 'איך האב
געמיינט אז איך קען אויכט' [=כסבור הייתי שגם אני
יודע...]."

"ואולם, לא עברה מחצית השעה עד שהגיע
'טעלעגראם' חדש, שוב מאת אבי ע"ה, ושם נאמר,
שנולדו תאומים - בן עם בת!".

"ואני", הראתה האישה על עצמה, "הנני אותה בת".

"וכי אינני בתו של זקין הרבי?" - - -

וכשהיה הרה"ק רבי יהודה מספר מעשה נורא זה, או
שאר סיפורי מופת שנעשו על ידי אבותיו הקדושים,
היה אומר: "לכל צדיק וצדיק נתן השי"ת כח מיוחד איך
שיקרב לבבות בני ישראל לאביהם שבשמים, לאבותי
הקדושים נתן את הכח בפייהם, שכל ברכותיהם
נתקיימו, לא נפל דבר ארצה!".

...

אותו צדיק, רבי אלטר'ל מדזיקוב, נעקד על קידוש
השם בשואה הנוראה שפקדה את יהדות אירופה, אך
סיפור הריגתו הנורא בולט בייחודו, היה מתוך מסירות
נפש לקדושה.

היה זה כאשר הועמד על ידי הצוררים ימ"ש בשורה
אחת עם אנשים נשים וטף, ובראותו כי עומד הוא
מאחורי אשה. ביקש לקיים ציווי חז"ל (ברכות סא,
א) "אחורי ארי ולא אחורי אשה", ונשמט מן השורה
לעמוד אחורי הארי - הרשעים ימ"ש. ולא עברו רגעים
אחדים עד שאש חיה נורתה אליו בחמת זעם, והוא נפל
ארצה מתבוסס בדמו הטהור, כשנשמתו הטהורה עולה
ומתעלה ברכב וסוסי אש. ה' ינקום דם עבדיו השפוך.

וסופו מעיד על תחילתו, כל כי ימי חייו היה מתקדש
קדושה עצומה שכזאת. וכמוהו כאשר צדיקי עולם,
שמתקדשים ומיטהרים עצמם בתוככי העולם הזה,
עולם הבחירה והגייסיונות, ואשר לכן ניתן להם הכוח
לעורר את רצון ולפעול ישועות בקרב הארץ. כדבר
האמור בשו"ת הרשב"א (ח"ה סניף א) בביאורו לעת
רצון שמתעורר בזמן המנחה של שבת קודש: "כי יום
השבת הוא יום מנוחה מכל מלאכה, ואפילו ממלאכת
אוכל נפש, וענות המנוחה מוכנים לבטלה, וירבו
השותים במזרקי יין ומשיחין בדברי הבאי ונגינות
שותי שכר, וכל שאחרים משיחין בדברי הבאי ובטלה
ומתוכם יפרוש מי שיפרוש להיות נעצר לפני ה'
ולהתפלל ולעסוק במצוה, יותר ראוי להתקבל תפילתו,
וכן, ועל זה אמר דוד 'שיחיו בי יושבי שער ונגינות
שותי שכר ואני תפילתי לך ה' עת רצון...".

ובחודש אדר, במיוחד ביום הפורים, מושיט המלך את
שרביט הזהב לכל הפושט יד, לפעול ישועות כמעשה
הצדיקים, כמבואר בספרי הקודש. והאת משום
שמתעורר עת רצון בעולם, בכוח גילוי שגב קדושתם
של ישראל, אשר גם בעת משהתה ושמהה עד כדי ביסום
ושכרות, דבוקים הם בכל עוז באביהם שבשמים, ולכן
כמו בזמן המנחה של שבת קודש כך גם בחודש אדר -
ר'עוא ד'רעונו א'שתכה, ושערי שמים פתוחים לקבל
צלותהוון ובעותהוון שכל בית ישראל, אכ"ר.

לרגל הילולת הרה"ק רבי אלטר יחזקאל אליהו מדזיקוב
ז"ע הי"ד ז' אדר ב

"אדר שני" חודש שמעל הטבע

חודש 'אדר שני' מהווה יחוד בין החמה ללבנה, בין הידיעה לבחירה, ובין הטבע למעל הטבע, ולכן אין הטבע שולט בו

כללות העבודה בעולם היא לגלות את מציאות הקב"ה בעולם, וליישב את הסתירה הגדולה בין העליונים לתחתונים, כאשר מצד העליונים אין שום מציאות רק המציאות האלוקית ואין האדם מסוגל לעשות כלום, אפילו להרים אצבע בלי רצונו והשגחתו וכוחו יתברך, בבחינת 'ידיעה' - שהקב"ה יודע כל מה שעתידי האדם לעשות. ואילו מצד התחתונים יש כאן מציאות נפרדת שבעיני בשר נדמית כאילו מתקיימת בכח עצמה ואינה נזקקת לחיות האלוקית התמידית השופעת בה לקיימה ולהחיותה, וכאילו האדם יכול לעשות כל מה שעולה על רוחו בלי שיהיה מוכרח על ידי הידיעה האלוקית, וזהו בחינת 'בחינה' המוכרת על פי דת תורתנו המחייבת עונש לעוברי רצונו.

ועבודת האדם - בחלק השייך לעבודת המחשבה - היא לשלב את שניהם כאחד בכל עת וזמן, ולהכיר שיש כאן שתי בחינות של 'אמת' אשר כל אחת מהן נכונה, ואף שעל פי השכל האנושי לא שייך שיהיו שניהם אמת, בכל זאת עליו להתבטל באמונה שלימה ולהאמין שאצל הקב"ה אין סתירה, והוא נושא שני הפכים כאחד, וכאשר מזדמן לו דבר רע עליו להאמין שהכל מאת השי"ת, וכאשר עוסק בענין פרנסה עליו לשלב את שני החלקים יחדיו כאשר מצד אחד עליו לעשות את ההשתדלות המוחייבת, כי מי שלא טרח בערב שבת מהיכן יאכל בשבת, ומצד שני יאמין שפרנסתו כבר קצובה לו מראש השנה ואי אפשר להרוויח או להפסיד כלום על ידי ההשתדלות. וכן עליו להביט על הבריאה כמציאות קיימת, אע"פ שהוא יודע שמציודו אין העולמות קיימים כלל.

הקב"ה העמיד את מועדי השנה באופן שיהיו משולבים עם השמש והירח גם יחדיו, כי החודש נקבע לפי הירח, והשנה נקבעת לפי השמש, ואנו צריכים לקבוע את המועדים הן לפי השנה והן לפי החודש.

דבר זה של קידוש החודש ויחוד הידיעה עם הבחירה נוסר לישראל בלבד, ולא לאומות העולם, ועל זה נאמר 'כי היא כמותכם ובינתכם לעיני העמים', ודרשו חז"ל 'איזו חכמה ובינה שהיא לעיני העמים - הוי אומר זה חישוב תקופות ומזלות (ע' קדושת לוי, כללות ימים טובים).

ולצורך כך מעברים את השנה מדי כמה שנים על ידי חודש 'אדר שני' שמהותו היא שילוב ויחוד בין החמה ללבנה, ולכן אין הטבע שולט בו כ"כ, והוא מופקד יותר בידי של הבורא ית' עצמו.

וכן איתא בספ"ק בני יששכר (אדר א, יא) וז"ל: אין הכשפים שולטים במי שנולד באדר שני (רבינו אפרים על התורה, הביא הרב הגדול החיד"א בספר דבש לפי, ונ"ל להיות שהכשפים נעשים על פי סדרי המזלות, בשעה פלונית ביום פלוני ובמעשים משונים, והחדש הזה אין לו מזל כיון שהוא נוסף על הי"ב. ולשמע און שמעתי, שגזירת המן היתה על חודש אדר שני, וכן נמצא בספרי הקדמונים ונראה לי בזה, דהנה המן הרשע היה מכשף גדול, ועיין בכתבי האריז"ל, ותדע שהיה מבחינת נחש הקדמוני מנחש ומכשף, וכן כל העמלקים, והנה השי"ת הפיר עצתו במה שפעל ועשה שנפל לו הפור על חדש אדר שני שאין בו מזל, ואין שולט בו כישוף, וגם כן נזכר למעלה בגביה מרומים שאין מזל לישראל כי הם למעלה מן המזלות (שבת קנו). **ובזה תמצא טוב טעם למה קבעו קריאת המגילה באדר שני דייקא.** עכ"ל.

וראה בספר יערות דבש (ח"א דרוש ג) וז"ל: והנה עוד הטעם, כי בעל מנות הלוי הביא בשם רוקח ומדרש, כי משה אמר ליהושע בחר לנו אנשים שנולדו באדר שני, כי אז אין להם מזל ולא יחול עליהם כישוף, והנה ידוע כי גזירת המן היה על אדר שני, כמבואר בירושלמי מגילה (פ"א ה"ה) אותה שנה מעוברת היתה, ולכן קוראים המגילה באדר, ואם נתעברה קורין באדר שני. והנה כשתעיין במדרש ותרגום שני למגילה, תראה כי המן י"ש - תוצק צואה ורתחת לתוך פיו - אמר שכל מעשה משה היה ע"י כישוף, וכן יהושע וכל מנהיגי ישראל דור ודור כולם היו מכשפים, וע"י כישוף הצליחו ולחמו נגד העמים, ואם כן היה המן ירא לנפשו מאי אהני ליה, בבוא היום יעשו כשפים ע"י מזלות ולא יהיה יכול להם שום אדם, אמנם בנפול הפור באדר שני, הוא הירח שאין בו מזל ולא יחול בו כישוף, שמוח שמחה גדולה ואמר לריק יקומו וינחשו, והביא ראייה ממינית משה, שהיה - לדעתו י"ש - גדול שבמכשפים, אך מות ולא עשה בכשפים לחיות, כאשר יאמינו הטפשים שיש ביד המכשפים לפעול להארץ ימים קרוב כימי אדם, אלא ודאי שמת באדר שני כנודע, **כי משה מת באדר שני ושם לא הועיל כישוף**, והוא לא ידע דלכן מת ביום שנולד, דהקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים וכו'. עכ"ל.

עבודת התפילה
על פי משנת החסידות
פרק כא
ואשפוך את נפשי לפני ה'

כתר נהורא

שערים לעבודת הרמפילה
מתוך העמקה בספרי חסידות

מאוצרות הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א

'כשכואב - צועקים!'

"הבקשות שהאדם מתפלל על צרכיו אינה המטרה אלא האמצעי בלבד. המטרה היא הקשר והחיבור והיחוד, הקשר צריך להיות 'חי', ממקום עמוק, מתוך פנימיות הלב"

בערב שבת, היכן הוא הצורך? אך הרבנית כאילו לא הבינה את דבריו ושאלה שוב, על איזה מעות אתם מדברים? והאיש התחיל לצעוק בקול רם: וכי אינכם זוכרים, הלא אני עצמי מסרתי המעות קודם השבת.

ואז פנתה אליו הרבנית ואמרה: למה זה תצעק, הלא אין זה דרך ארץ, וכי על ידי צעקות תיושע יותר? הנה קח לך את צרור כספך, ועמו טול גם תשובה על שאלתך.

הבין האיש כי כל אחד צועק כמור נפשו על הדברים הכואבים לו, 'כשכואב - צועקים'. אלא שהצדיק צועק בתפילתו כשמבקש מאת ה' על חיות נפשו וקירבת אלקים, ואילו יהודי פשוט צועק כשצריך את צרור כספו.

ומסופר (ברכת אהרן עמ' קח) על הרה"ק ר' אברהם אלימלך מקארלין ז"ע שסיפר שהיה אחד מחסידי קאצק ששאל את הרה"ק רבי אהרן מקארלין ז"ע למה הוא צועק כל כך בתפילה וכו', האט ער איהם יגיגעבין א קניפ [נתן לו צביטה], וצעק ככרכיא. ושאל אותו הרה"ק 'מה אתה צועק', וענה לו: ווייל עס טוט מיר ווייא [משום שכואב לי], אז אמר אליו: מיר שרייען אויך ווייל עס טוט אונז ווייא [אנו ג"כ צועקים משום שכואב לנו]. ומובא עוד ששאל שוב: מילא הרבי צועק, משום שכואב לו, אבל החסידים למה צועקים. נענה הרה"ק ואמר: הם צועקים עד שיכאב להם.

כאמור, הבקשה היא רק האמצעי, אבל המטרה היא לתפוס את הקשר עם אבינו שבשמים, בבחינת 'ואשפוך את נפשי לפני ה', וזה צריך להגיע ממקום חי, ממקום פנימי, ולא בדיבורים בעלמא כמצות אנשים מלומדה (ע' אש קודש פר' כי תצא).

על כן מוטל על המתפלל לעצור לכמה רגעים קודם התפילה, ולשאול את עצמו: היכן אני? באיזה מקום אני נמצא עכשיו? מה כואב לי כעת? ממה אני מתרגש עכשיו? היכן מקום החיבור שלי? ושם מתוך המקום הזה הוא צריך להתחיל להתפלל.

כאשר מתייצבים ואומרים 'שירו לו זמרו לו שירו בכל נפלאותיו', 'יכרו נפלאותיו אשר עשה', ועוד פסוקים מלהיבים, אפשר להתרגש ולהמשיך הלאה, אבל אפשר לקחת את הפסוקים הללו ולהכניס אותם לתוך המצב שלנו, לתוך הכאב, לתוך ההויה, לתוך הדאגה, ולתוך כל מצב שאנו נמצאים שם. באם לאו, אנו לוקחים את הפסוקים הללו ומאבדים אותם אחר כמה רגעים בלי להשתמש בהם כראוי.

'תפילה' - נתפרשה בספרי החסידות מלשון חיבור, על דרך (בראשית, ח) 'נפתולי אלקים נפתלתי'.

תפילה כזאת עולה מתוך מקום של כאב וחסרון, הן על חסרון גשמי בענייני בני חיי ומזוני, והן על חסרון רוחני. באותה שעה בוקעת תפילתו מתוך עומק הלב ומתוך חיבור פנימי.

על דרך זה איתא בפרי הארץ (פר' נח) כי כאשר האדם ניגש בדרך הסכמה לעבוד את ה' באהבה ויראה, לא יוכל להגיע לאהבה ויראה אמיתית, היינו לאהוב את ה' באמת, או לירא ממנו באמת. הוא ודאי יגיע לדרגה מסויימת באהבה ויראה, אבל כל זה באופן חיצוני, לא מתוך עומק הלב. אך כאשר תופס את עצמו היכן הוא נמצא, כמה רחוק הוא מדביקות הבורא ית', וכואב לו על הריחוק ועל הפירוד, באותה שעה הוא 'מחובר' באמת ובפנימיות.

וזה לשון קדשו: שכל המידות והשמחה שהאדם מביא על עצמו בהסכמה, שרצונו באותה מידה, אינם אמיתיים, כי אינם מתדמים בדמיונו אם לא שקדמה אותו פחד ה' והוא מתחזק באמונתו, ומה שנמשך אח"כ מן האמונה איזה אהבה או שמחה או כל מדה ומדה המה אמיתיים שהוא רוח הקודש כו'.

ודבר זה אי אפשר להיות כי אם על ידי שפלות ודקות רוח כשמסתכל ומתבונן שפלות עצמו ופחיתתו מזה מתבהל שלא לגשם המצוה, מה שאין כן המתחסד בהתגלות בקול רעם ורעם מפני היותו עוסק במצות ה' ומתגדל על ידה בגדלות יותר כמה שהיה בו תחילה, כל המידות והשמחות שיגיעו הם אינם אלא דמיונות כנוצר לעיל וכל מצותיו הם גשמיים כולם וגופים בלי שום חיות בהם. עכ"ל.

ומעשה ביהודי מארץ דייטשלאנד [גרמניה] שהגיע אל אחד מצדיקי קארלין ז"ע, וראהו שואג בתפילתו בקולי קולות. התפלא הלה, ושאל את הרבנית למה הרבי צועק בתפילה, וכי אי אפשר לבקש מהקב"ה בנחת ובדרך ארץ, וכי ניסה הרבי לדבר תחילה בדרכי כבוד. אמרה לו הרבנית שישאר שם במשך השבת ואז יבין פשר הדבר.

והי בהגיע ערב שבת עם חשיכה, ביקש אותו יהודי מהרבנית שתשמור עבורו כיס מלא מעות למשך השבת.

תיכף ביציאת השבת נזדרז אותו יהודי לבקש את צרור כספו, והרבנית שואלת אותו: איזה מעות? והאיש נחרד, וצעק: הלא מסרתי אצלכם מעות

י"ל גליון שבועי מאת המשפיע שליט"א
בענין דרכי השגה ודביקות, עליות ויחודים בדרך הבעש"ט
ניתן לקבלו במייל K0504127418@gmail.com

נהורא ישרי בה

סיקור על ספרי חסידות
בעריכת הרב פינחס שפירא שליט"א

שבחי 'אורח לצדיק' (פרק ב')

בשבוע העל"ט הארכנו בתולדות ובסדר הדפסת הספר הקדוש ארח לצדיק מהרה"ק רבי אליעזר ליפא מחמלניק בן קודש הקדשים הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע.

אך טרם הבאנו במאמרותיו הטהורות על ידם יראה דרך כתיבתו בקודש, אשר לשונו לשון צחות, וכתביו אותם העלה עלי גליון בעצמו ערוכים ומבוארים בסדר נאה ומתוקן.

דברי רבינו באים במאמרים ארוכים ומבוארים, ומתפרשים מתוך עצמם בדרושים נחמדים, על יסודות הקבלה ודרכי העבודה. וכמו רוב ספרי תלמידי הבעש"ט הקדוש מביא ומתבסס רבינו רבות על דברי האר"י והזוהר הקדושים, אך מצוין ספר דגן בכתביו הבהירה וסגנונו הקולח בביאור דברי הקבלה על דרך העבודה.

בכמה מקומות מצטט רבינו לשונות מכתבי האר"י הק' (כמו למשל בפ' יתרו את הלשון 'כשעלה ברצונו הפשוט' בו נפתח ספר עץ חיים, ובמקו"א מבאר את ענין הצמצום הנקרא מקום פנוי, ועוד) ומבאר על פי דרכי העבודה.

כמו כן, בכמה מקומות מבאר רבינו את לשון ה"לשם יחוד קודשא בריך היא ושכינתיה בשם כל ישראל", ומבאר שיש בהם שלושה דרכי עבודה (עיין מה שביאר בזה בכמה מקומות בדברי קדשו על פרשיות ויגש ויחיל).

בפרשת מקץ מאריך רבינו לבאר ולדרוש בפיטא אומר בשבחים להאר"י הקדוש, ומפליא לחדש בדרוש ובקבלה, ומכיוון שבין הדברים מביא גם אודות ימי הפורים הבעל"ט ומבאר את גודל מעלת הצדקה ביום הכיפורים, שעל ידה מתקנים את ניצוצות הקדושה. מצאנו לנכון להביא את כל, להראות על ידם סגנונו הטהור.

ובתלאת שבשין ר"ל ולקשר נשמתו בתלת ראשין שבשין ר"ל דהיינו באבות הקדושים שהם רמוזים בתלת ראשין שבשין. 'ועטורין' שבעין לה ומלכא דלעילא' כי אפשר לומר **רמז על חנוכה ופורים** כי מיום שמחת תורה עד חנוכה כשהחדשים כסדרן אחד מלא ואחד חסר אז הם שבעים יום, ואפשר לומר שהוא רמז לתקן את נשמתו ורוחנו בימים האלו מתתא לעילא עד השרש עליון שהוא בינה, והוא מדה שביעית מתתא לעילא, ולכן הם שבעים יום כו'.

ומיום חנוכה עד פורים הם גם כן שבעים יום לתקן בימים האלו מידת מלכות שהיא מדה שביעית מלעילא לתתא שלא יהיו הרשעים והקליפות בהנהגה ולכן כד משלם שבעים יום הפורים קורין את המגילה שהם נסים טבעיים ולא נכתב בה שום הוי"ה כי היא רמוזה למדת מלכות, ולכן מצוה גדולה ביום זה להרבות בצדקה לחבר צדיק עם צדק כידוע ליודעי חן ולהרבות בשמחה כדי להעלות נ"ק.

וזה 'ועטורין' שבעין לה ומלכא דלעילא' ר"ל לטער ואפשא שבעים יום שמשמחת תורה עד חנוכה במצות ובמעשים טובים וזוה מעטרין את הנשמה, ומלכא דלעילא דהיינו מדת בינה דאתערט כולא בקדיש קדישין כלומר כשאנו נותנין השפע למדת בינה ומעטרין אותה בנשמתנו אזי מתעטרין כל העולמות. ומפרש למה בכל העולמות בשלמא בבינה כי שם שרש נשמתנו אלא בכל העולמות למה ומפרש 'רשימין וסתמינן בנו כל עלמין' ר"ל נשמות ישראל הם 'רשימין וסתמינן בכל עלמין' ולכן כשאנו מעטרין ומאירין את נשמתנו עד שרשה אז נשפעים כל העולמות כי הכל תלוי בנו 'ברם עתיק יומין הלא בטיש בטישין' בהם ע"י עבודתנו ולזה אנו מתפללים 'יאה רעוא קמיה דתשרי על עמיה' ואז כשתשרה קדושתך על עמך דיתענג לשמיה דאז יתענגו כל העולמות שנקראים שמתיו במתיקין ודובשין ר"ל בכל המתקות ובהשפעות טובות.

הרה"ג ר' אהרן שטרנליכט שליט"א
לרגל נישואי בתו תחיל
יהי"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרוות מהם
רוב נחת דקדושה וכט"ס

הרה"ג ר' משה יואל פנט שליט"א
לרגל נישואי בנו החתן היקר
כמר אשר שמואל נ"ו
יהי"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרוות מהם
רוב נחת דקדושה וכט"ס

הרה"ח ר' יוסף חיים לאנגס שליט"א
לרגל נישואי בנו החתן היקר
כמר אליעזר נ"ו
יהי"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרוות מהם
רוב נחת דקדושה וכט"ס

הרה"ח ר' אברהם דוד לאנגס שליט"א
לרגל נישואי בתו תחיל
יהי"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרוות מהם
רוב נחת דקדושה וכט"ס

הרה"ח ר' פנחס פאסטן שליט"א
לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח צבי נ"ו
יהי"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרוות ממנו
רוב נחת דקדושה וכט"ס

הרה"ח ר' יוסף מאיר קאפף שליט"א
לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח ישראל נ"ו
יהי"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרוות ממנו
רוב נחת דקדושה וכט"ס

לע"נ הרה"ח היקר באנשים
ר' ברוך ב"ר יהודה לייבוש הלוי ז"ל שיש
בני ברק
ולב"ע אד"ב תשע"ד

הרה"ג ר' ישראל וינטרניץ שליט"א
לרגל נישואי בתו תחיל
יהי"ר שבוכות הבעש"ט הק' יזכה לרוות מהם
רוב נחת דקדושה וכט"ס

זו חסידות פלאים: 03-30-4444
הכית לכל אברך ובהור חסידי

היכל המגיד ממעזריטש

הרה"ג ר' יהודה ווינגרטן שליט"א
י"ר מכון יסוד החסידות

התענוג בקרבת ה' הוא התפילין

קרבת אלוקים לי טוב.

כן, גם כשקשה ודברי הגמרא אינם מאירים מול עיני, גם כשאני יושב מול הגמרא ומתאמץ להתרכז - לא תמיד בהצלחה מרובה, התפילין אינם סרים ממני. **כי בכל רגע ורגע שאני מתאמץ ומשתוקק להתקרב להקב"ה, בכל עת שאני שמח על כך שאני עבד ה', אני מניח תפילין רחניות, וגם הקב"ה מניח תפילין כנגדי ושמה בי - כדברי המגיד 'התענוג שלו יתברך, שמתענג מחמת שאנו דבוקים לו יתברך נקרא תפילין שלו'.**

אין עת רצון יותר גדולה מזאת, אמר יוסף לעצמו. כיון שאני קרוב כעת להקב"ה, שאני מתענג בקרבתו, יכול אני להוסיף ולבקש מאתו יתברך שתמיד אזכה להתקרב אליו יותר ויותר, ולהבין את דברי תורתו, ולדבק את מחשבותי באהבתו. שכן בניגוד לאותם שחושבים שעת רצון היא משהו שקיים רק בזמנים מסויימים, מסביר המגיד שבכל עת ועת הקב"ה משתוקק להדבק בנו, תמיד הוא מניח תפילין ושמה בדביקותינו בו. **רק המניעה היא מצדינו, שהוא יתברך שורה בהמחשבה, וכשאדם חושב בדברי שטות זוהה אותו יתברך.** כך גם מבאר השפת אמת (לחודש אלול), אין זמן שאינו עת רצון, רק יש ימים שהרצון מתעורר בנו, להתקרב אליו יתברך. אך ניתן תמיד לבקש מהקב"ה שיעורר בנו רצון זה, שנוכה להתקרב אליו תמיד יותר ויותר.

בכל עת שאני שמח על כך שאני עבד ה', אני מניח תפילין רחניות, וגם הקב"ה מניח תפילין כנגדי ושמה בי

יוסף יושב לו מהורהר בבית המדרש. זה עתה סדר לימוד גפ"ת בעיון, ועוד מעט קרב ובא לו סדר בקיאות. בנתיים מוגשת לבחורים ארוחת צהרים, אך משהו בוער בקרבו, ולא מניח לו להיות מהאוכל, התענוג שהרגיש כעת בלימוד התוספות עדיין על לשונו, והוא חושש שהטעם הזה ישכח מקרבו או שטעמו יעומעם חלילה.

הוא נזכר ברחמים ברעהו שאותו ראה אתמול, כיצד מסתובב ברחוב בחוסר מעש, ומחפש סיפוקים מלוחים או מתוקים, פניו נפולים מחוסר חיות. בעוד הוא עצמו זוכה לשבת בבית ה', על סיר הבשר (עיין רש"י ב"ק עב). הגמרא המתוקה לידו, דברי התוספות עליהם עמל, מאירים לו כעת כשמש בצהרים. הוא גם יודע כיצד זכה לזה. היום, בניגוד לימים אחרים, הוא זכר להתפלל לפני קונו בתפילת אהבה רבה, שיזכה לאהבת הקב"ה ולאהבת התורה, וגם בתפילת 'חננו מאתך' לא שכח להתחנן לפני קונו, שיחוננו דעת מאוצרו.

הוא זכר את מה שראה בתניא (פ"ה) וכן בספרי חסידות אחרים, שאותם הוא מקפיד ללמוד מדי יום ביומו, וגם להוסיף מדי פעם דקות נוספות. כאשר אדם זוכה ללמוד תורה, הוא זוכה לדביקות הגדולה ביותר, הוא זוכה להתאחד עם הקב"ה. שהרי עצם מציאות האדם היא שכלו, וכשהוא מתחבר אל שכל התורה, וכל מחשבותיו של האדם משתנות אל מהלך החשיבה של החכמה האלוקית שבתורה, זוכה האדם ליחוד נפלא שאין כמוהו, עם נותן התורה.

אשרינו מה טוב חלקינו, רגליו כמעט נושאות אותו בריקוד. הוא זכר את הקושי שלו בבוקר אחר התפילה לחלוץ את התפילין, רק הסיר את התפילין, וכבר הוא מתנגעג על החיבוק העז של התפילין שנקשרו על ידו והאירו את לבו ואת מוחו, אבל הוא התחזק כשנוכר בדברי המגיד ממעזריטש (ליקוטים יקרים סימן רצא, מגיד דבריו ליעקב סימן פא) המבאר, כי תפילין הם 'התענוג והתלהבות ממה שאנו דבוקים לו יתברך', כלומר כל זמן שאדם מתענג מקרבת הקב"ה, הוא כמניח תפילין (ברוחניות). כך הוא זוכה להמשיך את קדושתה של מצוות התפילין גם לאחר התפילה, כשהוא חושב מחשבות של תענוג, כמה טוב להיות עם הקב"ה, ואני

אליו תמיד יותר ויותר. כך מבאר המגיד (שם) את הפסוק בפרשתינו 'ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד כי שכן עליו הענן', השכל שהקב"ה שורה בו על האדם עם מחשבות דביקות, אינו יכול לשרות באדם, כי שכן עליו הענן - הוא משוקע בחשכות ובדברי שטות. אבל בכל עת שהאדם מוכין את לבו ומפנה אותו שיוכל הקב"ה לשרות בו, הוא שוכן ושורה בו.

'ומה נעים גורלינו' חושב יוסף לעצמו. הקב"ה מוכן ומזומן שאתקרב אליו. אז חבל על כל רגע. אשתדל מעכשיו למעט בכל עת ורגע בדברי הבל ושטות, על 'נייעס' בלבושי קדושה, על פוליטיקה בלבושי 'חסידות', שבהם עוסקים המסכנים שעוד לא טעמו מתענוג האמת. אני את ליבי אפנה לתורה ולאורה של יראת ה', אין הדבר תלוי אלא בי.